

## บทที่ 2

### แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ผู้วิจัยได้ค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษา การวิเคราะห์ ตลอดจนทั้งเป็นข้อมูลในการอภิปรายผลการวิจัยอย่างเป็นระบบ ดังนี้

#### 2.1 ระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

##### 2.1.1 ความเป็นมาของการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

###### 2.1.1.1 การเริ่มต้นในต่างประเทศ

###### 2.1.1.2 การเริ่มต้นในประเทศไทย

###### 2.1.1.3 วิวัฒนาการของการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

##### 2.1.2 ความหมายของการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

##### 2.1.3 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

##### 2.1.4 ประโยชน์ของการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

#### 2.2 รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

##### 2.2.1 หลักการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

##### 2.2.2 ประเภท ขนาดโครงการ และขั้นตอนการเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

##### 2.2.3 สาระสำคัญของรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

##### 2.2.4 การเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

##### 2.2.5 เอกสารและหลักฐานที่ต้องนำเสนอ

##### 2.2.6 ผู้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

##### 2.2.7 คณะกรรมการผู้พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

##### 2.2.8 ขั้นตอนการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

#### 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 วิทยานิพนธ์ของอลงกรณ์ จารุสมบัติ(2543) เรื่อง : ปัญหาและผลกระทบจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ต่อการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม กรณีศึกษาประเภทอาคารตากอากาศสาธารณะในจังหวัดภูเก็ต

2.3.2 วิทยานิพนธ์ของจารุณีย์ นิเมตศิริวัฒน์(2544)เรื่อง : ความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม กับการออกแบบสถาปัตยกรรม กรณีศึกษาโรงแรมตากอากาศชายทะเล จังหวัดภูเก็ต

### 2.3.3 วิทยานิพนธ์ของซูรัช รุ่งทิววุฒิ(2547) เรื่อง : กระบวนการพิจารณาเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการประเภทจัดสรรที่ดิน

#### 2.1 ระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

##### 2.1.1 ความเป็นมาของการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ประเทศพัฒนาแล้ว นำมาใช้ในงานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการพัฒนาย่อมมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติได้ โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ ทั้งของภาครัฐและเอกชน

##### 2.1.1.1 การเริ่มต้นในต่างประเทศ

การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีจุดเริ่มต้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ก่อนที่จะแพร่หลายไปยังประเทศต่างๆ รวมถึงประเทศไทย ทั้งนี้เป็นผลมาจากการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง โดยเฉพาะช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดโครงการพัฒนาประเภทต่างๆ ขึ้นมากมาย เป็นเหตุให้มีของเสียจากกระบวนการผลิต เช่น สารเคมีและสิ่งเป็นพิษ ทำให้เกิดปัญหาสภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นอากาศ ดิน น้ำ และอื่นๆ ซึ่งเป็นการทำลายหรือทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต จนทำให้นักธรรมชาติวิทยาหรือนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตระหนักถึงอันตรายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจึงเคลื่อนไหวต่อสู้คัดค้านโครงการต่างๆ รวมทั้งผลักดันให้รัฐออกกฎหมายเพื่อปรับปรุงและป้องกันรักษาสภาพแวดล้อม

แนวคิดในการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าว มาเริ่มต้นปฏิบัติในปี พ.ศ.2512 ตามความในกฎหมายว่าด้วยนโยบายและการจัดการสิ่งแวดล้อม (The National Environmental Policy Act หรือ NEPA) ที่มีจุดประสงค์หลักเพื่อปกป้องรักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมมิให้ถูกทำลายโดยมนุษย์ มีการจัดตั้งองค์กรควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (The Council for Environmental Quality หรือ CEQ) เพื่อจัดทำนโยบาย แผนงาน และนำมาตราการการป้องกันคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายมาบังคับใช้ให้เกิดผลทางปฏิบัติ

จากสาระสำคัญของนโยบายและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของ NEPA ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จากตอนที่ 102 ระบุว่า ให้ทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในทุกโครงการที่มีกิจกรรมอันอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในสหรัฐอเมริกาในระยะแรกนั้นเป็นโครงการของรัฐ ได้แก่ เขื่อน ทางหลวง และโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ จากนั้นจึงมีการปรับปรุงแก้ไขตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

จากจุดเริ่มต้นของการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในสหรัฐอเมริกา ทำให้แนวคิดดังกล่าวแพร่หลายไปในองค์กรและประเทศต่างๆ เช่น องค์การสหประชาชาติ กลุ่มประเทศในเครือประชาคมยุโรป รวมทั้งประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยประเทศต่างๆ จะทำการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมกับโครงการที่มีผลเสียหาย ได้แก่ เขื่อน โรงงานไฟฟ้า เขื่อนเหมืองแร่ โรงงานอุตสาหกรรม การพัฒนาชายฝั่งทะเล ท่าเรือ ฯลฯ

### 2.1.1.2 การเริ่มต้นในประเทศไทย

ผลจากการเคลื่อนไหวและการตื่นตัวของประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ที่เล็งเห็นความสำคัญในการรักษาป้องกันคุณภาพสิ่งแวดล้อมอันเนื่องจากการพัฒนาประเทศ หลายครั้งที่ความเจริญและผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดผลเสียแก่ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมถูกทำลายจนมีสภาพเสื่อมโทรมอย่างเห็นได้ชัด และเกิดปัญหาอันตรายต่อการเป็นอยู่ของประชาชน รัฐบาลไทยแต่ละยุคสมัยจึงได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการรักษาและคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุง เพิ่มเติม และแก้ไขตลอดมา

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2518 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมโดยตรงฉบับแรกของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติขึ้นมา กำหนดบทบาทให้เป็นที่ปรึกษาของรัฐบาลในประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม และตั้งหน่วยงานรองรับคณะกรรมการชุดนี้ คือ สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี อย่างไรก็ตาม ในพระราชบัญญัตินี้ ยังไม่มีการกำหนดให้โครงการใดต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จึงมีแต่บางโครงการที่จัดทำขึ้นเนื่องจากความสมัครใจ หรือกรณีที่ต้องกู้เงินจากสถาบันต่างประเทศ เช่น เชื้อขนขนาดใหญ่ อ่างเก็บน้ำ โรงไฟฟ้า ท่าเรือ สนามบินพาณิชย์ เป็นต้น (บัณฑิต จุลาสัย, 2546: 7-9)

### 2.1.1.3 วิวัฒนาการของการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

พ.ศ.2519

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2518

พ.ศ.2521

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2521

พ.ศ.2522

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2522

พ.ศ.2524

- ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการที่ต้องมีรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม (มีโครงการต้องจัดทำรายงาน 10 ประเภทโครงการ)

พ.ศ.2527

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2527) เกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงาน

พ.ศ.2535

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535
- ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือ

เอกชนที่ต้องจัดทำรายงาน จำนวน 2 ฉบับ ทำให้มีโครงการที่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานรวม 19 ประเภท

- ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 ฉบับ

พ.ศ.2539

- ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2539) ซึ่งประกาศเพิ่มเติมโครงการอีก 3 ประเภท ทำให้ปัจจุบันมีโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน 22 ประเภท
- ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

พ.ศ.2540

- ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ซึ่งได้ให้สิทธิแก่บุคคล ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการรักษาจัดการบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ ไว้ในหลายมาตราได้แก่ มาตรา 46, 56, 59, 290 ซึ่งทำให้เกิดความตื่นตัวของประชาชน องค์การพัฒนาเอกชน ในการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พ.ศ.2543

- ประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2543)
- ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 19 (พ.ศ.2543) เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการที่จัดทำเสนอตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2543) ซึ่งเป็นโครงการอาคารชุดพักอาศัย โครงการโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล อาคารอยู่อาศัยรวมฯ ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารแล้วโดยยังมีได้เสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (สผ., 2550)

### 2.1.2 ความหมายของการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) หมายถึง การใช้หลักวิชาการในการทำนายหรือคาดการณ์เกี่ยวกับผลกระทบทั้งในทางบวกและทางลบ ของการดำเนินโครงการพัฒนาที่จะมีต่อสิ่งแวดล้อมในทุกๆด้าน ทั้งทางทรัพยากรธรรมชาติและทางเศรษฐกิจสังคมเพื่อจะได้หาทางป้องกันผลกระทบในทางลบที่เกิดขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถฟื้นกลับมาได้อย่างมีประโยชน์ มีประสิทธิภาพสูงสุดและคุ้มค่าที่สุด ตลอดจนการเสนอแนะมาตรการในการแก้ไขผลกระทบ (Mitigation Measure) และแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม (Monitoring Plan) ทั้งในระหว่างการก่อสร้างและดำเนินการโครงการ (สผ., 2550)

### 2.1.3 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

1. เพื่อจำแนก ทำนาย และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการ โดยเปรียบเทียบกับสถานะที่ไม่มีโครงการ และเพื่อป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ขั้นวางแผนโครงการ ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการดำเนินโครงการและเพื่อสนับสนุนหลักการพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
2. เพื่อให้มีการนำปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมมาช่วยในการวางแผนโครงการ และตัดสินใจดำเนินโครงการ (สผ., 2550)

### 2.1.4 ประโยชน์ของการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

1. สามารถใช้ในการวางแผนการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและจะช่วยให้การมองปัญหาต่างๆ ได้กว้างขวางมากขึ้นกว่าเดิมที่มองเพียงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นประเด็นหลัก อันก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมแก่ทรัพยากรธรรมชาติตามมา
2. ช่วยพิจารณาผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความรุนแรงจากการพัฒนาโครงการ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถหามาตรการในการป้องกันและแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นนั้นอย่างเหมาะสมก่อนดำเนินการ
3. สามารถแน่ใจว่าได้คาดการณ์ประเด็นปัญหาสำคัญอันเกิดขึ้นอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยเลือกมาตรการที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติและค่าใช้จ่ายน้อย
4. ช่วยเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในการลงทุนหรือพัฒนาโครงการ การเตรียมแผนงานแผนการเงินในการจัดการสิ่งแวดล้อมและสามารถใช้ผลการ ศึกษาเป็นข้อมูลที่จะให้ความกระจ่างต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันความขัดแย้งของการใช้ทรัพยากร
5. แนวทางการกำหนดแผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบต่างๆ ทั้งที่เกิดขึ้นภายหลังได้
6. เป็นหลักประกันในการใช้ทรัพยากรที่ยาวนาน (long-term sustainable development) (สผ., 2550)

## 2.2 รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

### 2.2.1 หลักการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นการศึกษา

1. ผลกระทบของกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นอันอาจส่งผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรบริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาและรอบโครงการ ทั้งในลักษณะของผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งมีชีวิต ไม่มีชีวิต ในธรรมชาติและรอบตัวมนุษย์ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
2. การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ต้องศึกษาข้อมูลหลายด้าน เช่น พืช สัตว์ ดิน น้ำ อากาศ สุขภาพอนามัยของมนุษย์ การจ้างงานและอื่นๆ
3. การศึกษาจะต้องมีประเด็นและระดับความละเอียดของการศึกษาแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับลักษณะและที่ตั้งโครงการเป็นสำคัญ
4. การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นการศึกษาเฉพาะกรณี เพื่อใช้สำหรับการตัดสินใจพัฒนาโครงการใดโครงการหนึ่ง
5. การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมนับเป็นงานทางเทคนิค ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการคาดการณ์ถึงความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นตามหลักวิชาการ คือ จะต้องชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรต่างๆ อย่างชัดเจนและจะต้องเสนอมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้อย่างเหมาะสม
6. ประการสำคัญรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมควรมีลักษณะเป็นเอกสารที่มีความถูกต้องชัดเจนและเข้าใจง่าย อย่างไรก็ตามต้องมีการเสนอวิธีการศึกษาและรายละเอียดทางวิชาการพร้อมการอ้างอิงไว้ในรายงานฯ อย่างสมบูรณ์เพียงพอต่อการพิจารณาด้วย

นอกจากนี้ ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมยังควรต้องมีการเสนอทางเลือก เช่น ทางเลือกสำหรับที่ตั้งโครงการ ทางเลือกสำหรับการดำเนินการที่มีมลพิษน้อยกว่าเพื่อช่วยในการตัดสินใจดำเนินโครงการ ข้อมูลเปรียบเทียบทางด้านเงินลงทุนกับประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ ข้อมูลเปรียบเทียบทางด้านเงินลงทุนกับประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ และผลที่ได้จากการศึกษา และจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะต้องนำไปผนวกเป็นปัจจัยรวมในการออกแบบระบบป้องกันและควบคุมมลพิษ ตลอดจนระบบป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้ล่วงหน้าอย่างเหมาะสมก่อนที่จะดำเนินโครงการ (สม., 2550)

นอกจากหลักการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้นแล้ว การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะมีประสิทธิภาพในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และตัดสินใจที่ดีได้นั้น ขึ้นอยู่กับกลไกที่สำคัญ ดังนี้

1. ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจหรือผู้มีอำนาจอนุญาตโครงการ ต้องได้พิจารณาอย่างรอบคอบว่าโครงการนั้นๆ จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงหรือไม่ และจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างไร ดังนั้นผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจหรือผู้มีอำนาจอนุญาตโครงการ จะต้องมีความรู้และประสบการณ์มากเพียงพอที่จะวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้นได้ พร้อมทั้งสามารถประเมินคุณประโยชน์และโทษที่ประชาชนจะได้รับจากการเกิดขึ้นของโครงการนั้นๆ ได้

2. ประชาชนต้องได้รับข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ถูกต้องจากทุกฝ่าย และประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการพิจารณา ตัดสินใจเกี่ยวกับการอนุญาตโครงการตลอดทั้งขบวนการ รวมถึงการตัดสินใจในการบัญญัติข้อกฎหมายที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย
3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการอนุญาตโครงการ จะต้องมีสภาพบังคับใช้ครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ทั้งการลงโทษเมื่อมีการละเมิดฝ่าฝืนกฎหมายนั้นๆ และการบังคับให้ปฏิบัติตามการตัดสินใจของผู้พิจารณากาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (จารุณีย์ นิเมตศิริวัฒน์, 2544: 8)

### 2.2.2 ประเภท ขนาดโครงการ และขั้นตอนการเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้การเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนด อยู่บนหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางในการปฏิบัติเดียวกัน จึงได้มีประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 เกี่ยวกับเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเรื่องกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (บัณฑิต จุลาลัย, 2546: 27)

จนถึงปัจจุบัน มีประกาศฯ แล้ว 4 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 ประกาศเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2535 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2535 ฉบับที่ 3 เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2539 ฉบับที่ 4 เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2543 ในท้ายประกาศฯ ดังกล่าว จะกำหนดประเภท ขนาดของโครงการที่เข้าข่ายต้องเสนอขอความเห็นชอบรวมทั้งสิ้น 22 ประเภทโครงการ สำหรับประเภทโครงการอาคารอยู่อาศัยรวม ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร มีข้อกำหนด ขนาดโครงการที่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานฯ และมีขั้นตอน ใน พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ดังนี้

ขนาด - มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 80 ห้องขึ้นไป

ขั้นตอน - กรณีโครงการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ให้เสนอรายงานฯ ในขั้นก่อนขออนุมัติงบประมาณหรือก่อนดำเนินการก่อสร้าง

- กรณีโครงการของเอกชน

- กรณีโครงการอยู่ในเขตท้องที่ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้กฎหมายว่าด้วยกฎหมายควบคุมอาคาร ให้เสนอรายงานฯ ในขั้นขออนุญาตก่อสร้าง ขอขยาย ขอเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร หรือหากใช้วิธีแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารโดยไม่มียื่นขอรับใบอนุญาต ให้เสนอรายงานฯ ในขั้นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และขั้นตอนการจดทะเบียนอาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

- กรณีโครงการอยู่นอกเขตท้องที่ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ให้เสนอรายงานฯ ในชั้นขอจดทะเบียนอาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด (บัณฑิต จุลาสัย, 2546: 29)

### 2.2.3 สารสำคัญของรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานฯ ประกอบด้วยสาระสำคัญต่างๆ ดังนี้

2.2.3.1 รายงานฉบับย่อ (Executive Summary) รายงานสรุปเฉพาะประเด็นสำคัญของส่วนต่างๆ ที่ได้เสนอไว้ในรายงานหลัก เพื่อให้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการผู้พิจารณารายงานฯ จึงมีความสำคัญ รายงานฉบับย่อนี้จะต้องเป็นภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจโดยใช้ภาษาที่บุคคลทุกกลุ่มสามารถเข้าใจได้ง่าย และเสนอเรื่องย่อของข้อมูลส่วนต่างๆ โดยชี้ให้เห็นจุดสำคัญ เช่น ผลกระทบที่สำคัญและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยเป็นการเสนอข้อมูลที่กระชับเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้อย่างรวดเร็วในสาระที่เสนอไว้ได้โดยตลอด สาระสำคัญประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

- ประเภทและขนาดของโครงการพร้อมกิจกรรมประกอบที่เกี่ยวข้อง
- ที่ตั้งโครงการประกอบแผนที่แสดงบริเวณโครงการและบริเวณโดยรอบอย่างชัดเจน และแสดงที่ตั้งของสิ่งต่างๆ ที่อาจได้รับผลกระทบในบริเวณใกล้เคียง
- แสดงผลกระทบหลัก/มลพิษหลัก จากโครงการที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งระยะการก่อสร้างและระยะดำเนินการ
- มาตรการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ
- มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

2.2.3.2 รายงานฉบับหลัก (Main Report) รายงานฉบับสมบูรณ์ มีประเด็นสำคัญในส่วนต่างๆ ต้องมีรายละเอียดถูกต้องครบถ้วน ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

- ส่วนหน้าของรายงาน
  - ปกหน้าและปกในของรายงานฯ เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้
  - หนังสือรับรองการจัดทำรายงานบัญชีรายชื่อผู้จัดทำรายงาน
  - สำเนาใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- บทนำ
  - ความเป็นมาของโครงการ
  - การดำเนินงานของโครงการตั้งแต่เริ่มดำเนินการ จนกระทั่งการก่อสร้างแล้วเสร็จและเริ่มการใช้ประโยชน์โครงการ



- วัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานฯ
- ขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษา ประเด็นการศึกษา และพื้นที่ทำการศึกษา

● **รายละเอียดโครงการ**

ให้บรรยายถึงรายละเอียดข้อมูลโครงการอย่างเพียงพอ เพื่อให้เกิดภาพพจน์ของโครงการและเพื่อให้สามารถใช้เป็นแนวความคิดประกอบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น ข้อมูลที่ต้องแสดงรายละเอียด ได้แก่

- ประเภทและขนาดโครงการ/กำลังผลิต
- ความจำเป็นที่ต้องมีโครงการ
- ที่ตั้งโครงการและเส้นทางเข้าถึงโครงการ ให้แสดงแผนที่แนบผังในมาตราส่วนที่ชัดเจน พร้อมทั้งรูปถ่ายสีในบริเวณที่ตั้งโครงการ และบริเวณใกล้เคียง และภาพจำลอง 3 มิติ แสดงให้เห็นความแตกต่างกรณีมีโครงการ และไม่มีโครงการ
- ระยะเวลาที่จะดำเนินการ
- เหตุผลในการเลือกที่ตั้งโครงการ (โดยเป็นเหตุผลที่ได้พิจารณาทางด้านสิ่งแวดล้อม)
- รายละเอียดกระบวนการ กิจกรรมภายในโครงการ ความต้องการวัตถุดิบ พลังงาน ระบบสาธารณูปโภค จำนวนพนักงาน คนงาน ตลอดจนรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แสดงแนบผังกระบวนการ เพื่อให้สามารถเข้าใจในกระบวนการ/กิจกรรม ได้อย่างชัดเจน
- สารมลพิษหรือของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการ หรือการดำเนินโครงการก่อสร้างโครงการ (ระบุนชนิด ปริมาณสารมลพิษ หรือของเสีย และจุดกำเนิดมลพิษ)
- รายละเอียดระบบบำบัดมลพิษหรือของเสีย การดูแล และควบคุมระบบประสิทธิภาพของระบบ

● **สภาพสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน**

ให้แสดงผลการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพปัจจุบันของทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และคุณค่าต่างๆ ที่มีต่อมนุษย์ พร้อมด้วยแผนที่โครงการและบริเวณพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากโครงการ ได้แก่สภาพแวดล้อมของโครงการโดยทั่วไป ได้แก่ กายภาพ นิเวศวิทยา คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสำคัญของแต่ละหัวข้อที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากโครงการที่ได้จากการกำหนดขอบเขตการศึกษาเป็นสำคัญ

● **ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการ**

ให้ทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเกิดขึ้นเนื่องจากโครงการทั้งที่เป็นผลกระทบโดยตรงและผลกระทบทางอ้อม ทั้งในลักษณะของผลกระทบในระยะสั้นและระยะยาว และสำหรับการ

จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบการขอก่อสร้างโครงการ จำเป็นต้องประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในขั้นก่อสร้างด้วย โดยประเมินตามกลุ่มทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและคุณค่าต่างๆ ที่มีต่อมนุษย์ของมนุษย์ว่าจะเกิดผลกระทบต่อกลุ่มทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและคุณค่าต่างๆ ที่มีต่อมนุษย์แต่ละกลุ่มอย่างไรและมากน้อยรุนแรงเพียงใด รวมทั้งผลกระทบที่ไม่สามารถกลับคืนได้ (irreversible and irretrievable) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในตอนนี้จะต้องใช้ความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างข้อมูลรายละเอียดโครงการและสภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมาพิจารณาประกอบการคาดการณ์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการทางวิชาการ นอกจากนี้ การทำนายผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ซับซ้อน เช่น การทำนายผลกระทบต่อคุณภาพอากาศ ควรใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์มาช่วยในการประเมิน เพื่อให้เกิดความแม่นยำและแน่นอนมากขึ้น

- **มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้น**

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะต้องอธิบายถึงการดำเนินงานของโครงการในอันที่จะป้องกันและแก้ไขความเสียหายที่อาจมีต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อมหรือคุณค่าต่างๆ ตามข้อ 4 และในกรณีที่ความเสียหายไม่อาจหลีกเลี่ยงและกลับคืนมาได้ ให้เสนอแผนชดเชยความเสียหายดังกล่าวที่มีนัยสำคัญ พร้อมทั้งความเป็นไปได้และแนวทางที่เพิ่มคุณค่าและทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย โดยวิธีใดบ้าง มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบเป็นส่วนสำคัญในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- **การพิจารณาทางเลือกของโครงการ**

ในกรณีที่โครงการจะก่อให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและคุณค่าต่างๆ ที่มีต่อมนุษย์อย่างรุนแรงก็ควรจะได้มีการพิจารณาทางเลือกอื่นๆ ทั้งนี้ให้รวมถึงทางเลือกที่ไม่ดำเนินการด้วย และในแต่ละแนวทางเลือกควรมีการพิจารณาทั้งด้านวิศวกรรม เศรษฐศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลกันด้วย ให้เปรียบเทียบผลดีและผลเสียต่างๆ อันเนื่องจากทางเลือกเหล่านั้น ซึ่งอาจจะเป็นที่ตั้งของโครงการ เช่น โครงการก่อสร้างท่าเรือ ควรจะมีการพิจารณาที่ตั้งในหลายๆ บริเวณ โดยมีการอธิบายรายละเอียดเพียงพอที่จะแสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมของแต่ละที่ตั้ง และหรือแต่ละระบบนิเวศ นอกจากนี้ยังได้แก่ การเสนอทางเลือกในการดำเนินการ โดยเสนอกระบวนการ กิจกรรมของโครงการอื่นที่ให้ผลผลิตหรือประโยชน์ของโครงการในลักษณะเดียวกัน แต่ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากกระบวนการเปลี่ยนแปลงไป

การพิจารณาทางเลือกของโครงการแต่ละทางเลือกนั้น จะประกอบด้วยขั้นตอน 2

ขั้นตอน คือ

1. สรุปผลเสียทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้น
2. วิเคราะห์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบเหล่านั้นกับโครงการและทางเลือกต่างๆ ของโครงการ หลังการพิจารณาเปรียบเทียบทางเลือกทั้งหมดแล้วจะสามารถเลือกทางเลือกของโครงการ ซึ่งเป็นทางเลือกที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ใกล้เคียงกันแต่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าทางเลือกอื่นๆ แต่ทั้งนี้ผลกระทบดังกล่าวจะต้องอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ด้วย

- การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

หากโครงการได้มีการประสานงานถึงหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และมีใบอนุญาตหรือยินยอมการใช้ประโยชน์หรือเอกสารอื่นใดที่เห็นว่ามีความเกี่ยวข้องต่อการพิจารณารายงานฯ ก็ให้แสดงไว้ในส่วนนี้ นอกจากนี้หากโครงการได้ดำเนินการมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นการกำหนดหัวข้อการศึกษา หรือในระหว่างการเตรียมรายงานฯ ไว้แล้ว ก็ให้แสดงรายละเอียดผลการดำเนินการด้วย

- มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ในส่วนนี้เป็นการอธิบายเกี่ยวกับแผนงานการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อตรวจสอบยืนยันประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอไว้ในรายงานฯ และเพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมอย่างมีระบบ และมีระยะเวลาในการติดตามเป็นเวลาต่อเนื่องกันตามหลักวิชาการ และให้เหมาะสมทั้งระบบคุณค่าคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่จะได้รับผลกระทบจากการก่อสร้าง หรือดำเนินโครงการ ซึ่งในแผนงานดังกล่าวให้กล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับสถานีตรวจวัด ระยะเวลาในการวัดดัชนีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่จะทำการตรวจวัดและวิธีวัด ตลอดจนรายงานการตรวจสอบผลกระทบเป็นระยะๆ

- บทสรุป

สรุปให้เห็นถึงผลได้ผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและผลที่ตัดสินใจได้ว่าสิ่งที่จะได้รับจากการดำเนินโครงการ ตลอดจนค่าความจำเป็นที่จะต้องชดเชยความเสียหายและความสูญเสียต่างๆ ตลอดจนอธิบายการสูญเสียทรัพยากรที่ไม่สามารถกลับคืนมาได้ และการติดตามตรวจสอบ

- รายชื่อและคุณสมบัติของแต่ละบุคคลที่จัดทำรายงานฯ ทั้งหมดพร้อมลายมือชื่อ

- ภาคผนวก

ประกอบด้วยแหล่งที่มาของเอกสารอ้างอิงรายงานการศึกษาลงงานวิจัยข้อมูลภาคสนาม ตัวอย่างแบบสอบถาม มาตรฐานที่ใช้อ้างอิง ตลอดจนรายละเอียดของข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ข้อมูลเหล่านี้จะต้องมีพร้อมในภาคผนวก และสามารถจัดหาให้ได้หากผู้พิจารณารายงานต้องการ (สผ., 2550: 58-67)

ทั้งนี้ ผู้ขออนุญาตต้องเสนอรายงานหลักต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า 5 ฉบับ และเสนอต่อหน่วยงานผู้อนุญาต 1 ฉบับ (บัณฑิต จุลาสัย, 2546: 50)

ตารางที่ 2-1 แสดงตัวอย่างรายการแสดงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมและคุณค่าต่าง ๆ	ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ	มาตรการการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม	มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม
1. ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ			
2. ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ			
3. คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์			
4. คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต			

ที่มา : (บัณฑิต จุลาลัย, 2546: 51)

#### 2.2.4 การเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

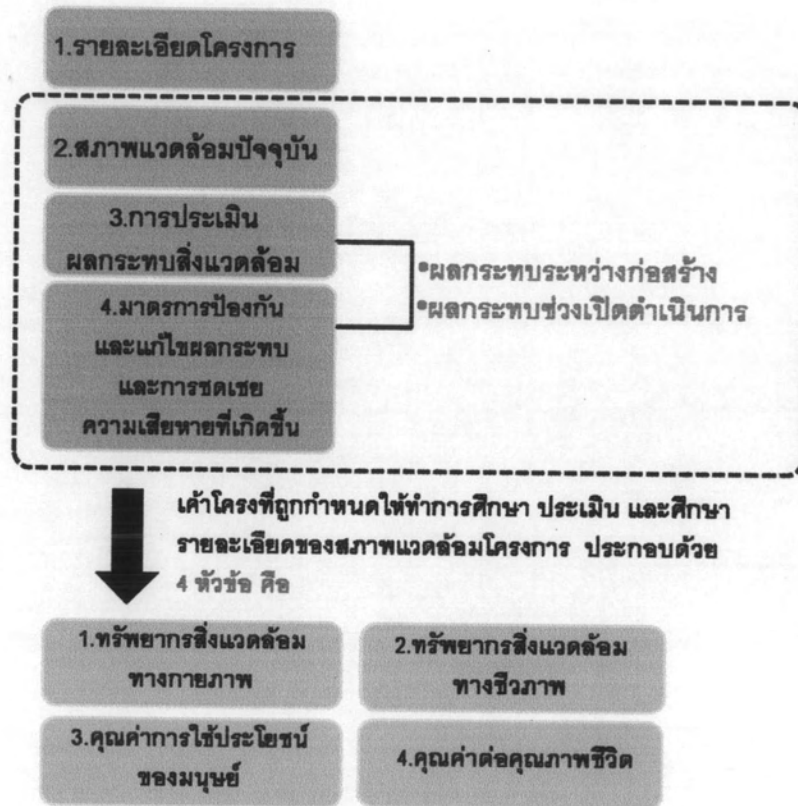
จะต้องเสนอรายงานฉบับย่อ (Executive Summary) และรายงานฉบับหลัก (Main Report) ตามที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด และเพื่อให้การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีความถูกต้องครบถ้วน จะต้องมีการรวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ และเสนอมาตรการแนวทางป้องกัน ลด และแก้ไขความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้

ปัจจุบันการประเมินผลกระทบ การกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบและการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้น มีสาระสำคัญ และมีเค้าโครงที่ถูกต้องกำหนดให้ทำการศึกษา ประเมิน และศึกษารายละเอียดของสภาพแวดล้อมโครงการ ประกอบด้วย 4 หัวข้อคือ

- ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ
- ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางด้านชีวภาพ
- คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์
- คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต

ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2-1

แผนภูมิที่ 2-1 แสดงการประเมินผลกระทบ การกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบและการชดเชย ความเสียหายที่เกิดขึ้น มีสาระสำคัญ และมีเค้าโครงที่ถูกกำหนดให้ทำการศึกษา ประเมิน และศึกษารายละเอียด ของสภาพแวดล้อมโครงการ



โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. **รายละเอียดโครงการ** ข้อมูลแสดงรายละเอียดต่างๆ ประกอบด้วยประเภทและขนาดของโครงการ สถานที่ตั้งของโครงการ รูปแบบอาคาร ภูมิสถาปัตยกรรม โครงสร้าง ระยะห่าง ระยะรันของโครงการ การดำเนินงานของโครงการ ขั้นตอนการก่อสร้าง ระบบสาธารณูปโภค ทั้งน้ำเสีย น้ำใช้ การระบายน้ำ การป้องกันน้ำท่วม การจัดการมูลฝอย การระบายอากาศ การจราจร การป้องกันอัคคีภัย การใช้พลังงานไฟฟ้า สภาพเศรษฐกิจ การลงทุนของโครงการ รวมทั้งจำนวนพนักงาน
2. **สภาพแวดล้อมปัจจุบัน** ข้อมูลบรรยายละเอียดเกี่ยวกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและคุณค่าต่างๆ ทั้งในบริเวณที่ตั้งโครงการและบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงโครงการ ตลอดจนบริเวณที่อาจได้รับผลกระทบ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับ
  - ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ ได้แก่ ลักษณะของภูมิประเทศ ความสูง ความลาดชันของพื้นที่ ลักษณะ ประเภท และคุณสมบัติของดิน ภูมิอากาศ ทิศทางลม ปริมาณน้ำฝน ทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดินและใต้ดิน

- ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางด้านชีวภาพ ได้แก่ ระบบนิเวศน์ที่สำคัญต่างๆ ในพื้นที่โครงการทั้งบนบกและในน้ำ หรือกรณีของสิ่งมีชีวิตที่หายาก ที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของโครงการ
  - คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ ได้แก่ ในเรื่องของสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำใช้ น้ำเสีย การระบายน้ำ การจัดการมูลฝอย เสียง พลังงานและไฟฟ้า การจราจร ลักษณะของการใช้ที่ดิน และการป้องกันอัคคีภัย
  - คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต ได้แก่ เรื่องของสังคม เศรษฐกิจ การสาธารณสุข วัฒนธรรม และสุนทรียภาพ
3. การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะต้องทำการประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งทางบวกและทางลบในทั้ง 4 หัวข้อ เช่นเดียวกับรายละเอียดของสภาพแวดล้อมปัจจุบัน โดยจะต้องแยกผลกระทบในช่วงระหว่างก่อสร้างและช่วงเปิดดำเนินการด้วย
4. มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบและการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้น เป็นผลเนื่องจากการศึกษาและประเมินผลกระทบ โดยมาตรการที่ผู้ชำนาญการเสนอมาในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น จะต้องระบุและแจ้งให้เจ้าของโครงการทราบอย่างชัดเจนว่า ข้อเสนอดังกล่าวทั้งหมดถือเป็นข้อเสนอของเจ้าของโครงการซึ่งต้องนำไปปฏิบัติด้วย โดยให้เสนอมาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบที่อาจมีต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อมหรือคุณค่าต่างๆ ตามทั้ง 4 หัวข้อ รวมทั้งพิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการ สถานที่ ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายโดยประมาณประกอบ โดยพิจารณาแยกเป็นมาตรการระหว่างก่อสร้างและเปิดดำเนินการ ทั้งนี้ให้สรุปมาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมในรูปแบบตาราง พร้อมทั้งให้สรุปข้อปฏิบัติ เช่น การควบคุม การเตรียมอุปกรณ์สำรองในการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบป้องกันอัคคีภัย การคมนาคมขนส่ง การกำจัดมูลฝอย เป็นต้น ในกรณีที่มีความเสียหายที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอแผนการชดเชยความเสียหายนั้น เพื่อพิจารณามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบของโครงการ ว่าถูกต้องเหมาะสมกับระดับการก่อให้เกิดปัญหาหรือไม่ (บัณฑิต จุลาสัย, 2546: 52-54)

#### 2.2.5 เอกสารและหลักฐานที่ต้องนำเสนอ

- รายงานฉบับย่อ จำนวนไม่น้อยกว่า 15 ฉบับ
- รายงานหลัก จำนวนไม่น้อยกว่า 5 ฉบับ
- ปกหน้าและปกในของรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามแบบที่ สผ. กำหนด
- หนังสือรับรองการจัดทำรายงานฯ และบัญชีรายชื่อผู้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามแบบที่ สผ. กำหนด
- สำเนาใบอนุญาตผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (สผ., 2550: 84)

## 2.2.6 ผู้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะต้องจัดทำรายงานโดย "นิติบุคคล" ผู้มีสิทธิทำรายงานฯ ที่จดทะเบียนกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 2 พ.ศ.2527 ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535 ทั้งนี้ นิติบุคคลผู้มีสิทธิทำรายงานฯ ที่จดทะเบียนแล้วมีจำนวนทั้งสิ้น 52 แห่ง (ณ วันที่ 7 ธันวาคม 2550)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 19 วรรคสาม และมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2521 ซึ่งได้มีการแก้ไขในกฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ.2529) ออกตามความพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและพลังงาน ออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับผู้มีสิทธิจัดทำรายงานฯ ไว้ดังนี้

### 2.2.6.1 ผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษา และมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- 1) สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย
- 2) นิติบุคคลซึ่งได้จดทะเบียนตามกฎหมายไทย
  - ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนที่ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดต้องมีสัญชาติไทย
  - ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ผู้เป็นหุ้นส่วนจำกัดไม่จำกัดความรับผิดทั้งหมดต้องมีสัญชาติไทย และทุนของห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้นต้องไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดต้องเป็นของผู้เป็นหุ้นส่วน ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและมีสัญชาติไทย
  - บริษัทจำกัดที่กรรมการบริษัทจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย และทุนของบริษัทจำกัดนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดต้องเป็นของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและมีสัญชาติไทย
- 3) นิติบุคคลซึ่งได้จดทะเบียนตามกฎหมายต่างประเทศ แต่นิติบุคคลดังกล่าวต้องมีนิติบุคคลตาม 1) และ 2) ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษา และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมเข้าร่วมในการทำรายงานด้วย
- 4) รัฐวิสาหกิจซึ่งมีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นเฉพาะแต่กิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น
- 5) สภาการเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยสภาการเหมืองแร่เฉพาะแต่ในกิจการของสมาชิก

ผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตการทำรายงานตาม 1) และ 2) ต้องมีสำนักงานใหญ่หรือที่ทำการในราชอาณาจักร สำหรับนิติบุคคลตาม 2) และ 3) ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย และให้คำปรึกษาทางวิชาการด้วย

### 2.2.6.2 การขอรับใบอนุญาตผู้มีสิทธิทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ให้ยื่นคำขอต่อเลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย พร้อมด้วยหลักฐานและระบุชื่อ อายุ ที่อยู่ การศึกษาและประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของผู้ชำนาญการ และเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตต้องจัดให้มีตลอดระยะเวลาที่ได้รับเป็นผู้มีสิทธิทำรายงาน

1) ผู้ชำนาญการอย่างน้อย 1 คน ซึ่งอยู่ประจำเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการทำงาน โคนผู้ชำนาญการดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าในหนึ่งวิชาใดหรือสาขาหนึ่งสาขา
  - วิชาวิทยาศาสตร์ สาขาสิ่งแวดล้อม นิเวศวิทยา หรือสุขภาพ
  - วิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ
  - วิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม
- มีประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด
- ไม่เคยมีส่วนร่วมในการทำรายงานในส่วนที่เป็นเท็จ เว้นแต่ระยะเวลาได้ล่วงพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่าสามปี นับแต่วันที่ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งตนเคยเป็นผู้มีส่วนร่วมในการทำรายงานในส่วนที่เป็นเท็จถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

2) เจ้าหน้าที่อย่างน้อย 3 คน ซึ่งอยู่ประจำเพื่อร่วมในการทำรายงาน โคนเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าในวิชาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์
- ไม่เคยมีส่วนร่วมในการทำรายงานในส่วนที่เป็นเท็จ เว้นแต่ระยะเวลาได้ล่วงพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่าสามปี นับแต่วันที่ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งตนเคยเป็นผู้มีส่วนร่วมในการทำรายงานในส่วนที่เป็นเท็จถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต (สผ., 2550: 230-233)

โดยทั่วไปผู้ชำนาญการในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะต้องเป็นผู้ที่ตรวจสอบวิธีการวิเคราะห์ มาตรฐานการควบคุมและป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานการติดตามตรวจสอบให้ได้ตามมาตรฐานที่หน่วยงานรับผิดชอบได้กำหนด รวมถึงต้องสามารถอธิบายและชี้แจงต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานฯ ได้อย่างละเอียดและถูกต้อง (ชูรัชย์ รุ่งทวิวุฒิ, 2548: 47)



### 2.2.6.3 หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตฯ

- 1) ต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 2) ไม่จัดทำรายงานฯ ด้วยความประมาทเลินเล่อ จนอาจเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย
- 3) ไม่จัดทำรายงานฯ อันเป็นเท็จ
- 4) ไม่ยินยอมให้ผู้ชำนาญการหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ได้รับใบอนุญาตอื่น ซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตจัดทำรายงานฯ อันเป็นเท็จ มาทำรายงานฯ
- 5) จัดให้มีผู้ชำนาญการและเจ้าหน้าที่ประจำตามที่กำหนด ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตเปลี่ยนแปลงผู้ชำนาญการหรือเจ้าหน้าที่ ให้ได้รับใบอนุญาตแจ้งการเปลี่ยนแปลงเป็นหนังสือภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้ชำนาญการหรือเจ้าหน้าที่นั้น
- 6) จัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเพื่อร่วมจัดทำรายงานฯ ตามแนวทางของ สผ.
- 7) ไม่ฝ่าฝืนกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2527) และไม่ฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต
- 8) ส่งรายงานสถานภาพอยู่ประจำของผู้ชำนาญการและเจ้าหน้าที่ประจำทุก 6 เดือน กรณีที่ใบอนุญาตเดิมจะหมดอายุ ให้ยื่นเรื่องขอใบอนุญาตใหม่อย่างน้อย 3 เดือน ก่อนหมดอายุใบอนุญาต (ชูรัชย์ รุ่งทิวุฒิ, 2548: 47)

### 2.2.7 คณะกรรมการผู้พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เมื่อจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเรียบร้อยแล้ว เจ้าของโครงการหรือผู้ได้รับมอบอำนาจจะส่งรายงานฯ ให้สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตรวจสอบความถูกต้องเบื้องต้นของรายงานฯ ก่อนแล้วนำเสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายสำหรับโครงการหรือกิจการนั้น เพื่อพิจารณาเห็นชอบกับรายงานฯ ก่อนที่จะออกใบอนุญาตได้ ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ไม่เห็นชอบกับรายงานฯ หน่วยงานผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตไม่ได้จนกว่าจะมีการแก้ไขรายงานฯ จนคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มีมติให้ความเห็นชอบแล้ว ซึ่งในปัจจุบันมีคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานฯ

จากประกาศกระทรวงฯ เรื่องกำหนดประเภทและขนาดและโครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535) เพิ่มเติมโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การถมที่ดินในทะเล อาคารที่ตั้งอยู่ริมน้ำ อาคารชุดพักอาศัย การจัดสรรที่ดิน โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล อุตสาหกรรมผลิตสารออกฤทธิ์ ผลิตปุ๋ยเคมี และทางหลวงหรือถนน ซึ่งทำให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการต้องเพิ่มการพิจารณาโครงการจำนวนมากขึ้นหลายประเภทและมีลักษณะต่างกัน ทำให้ผู้เชี่ยวชาญไม่สามารถจะพิจารณาครอบคลุมได้ทุกๆ ด้าน จึงแบ่งคณะกรรมการผู้ชำนาญการด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการเดิมออกเป็น 2 คณะ แยกการรับผิดชอบคนละด้านคือ

1. คณะกรรมการผู้ชำนาญการด้านโครงสร้างพื้นฐาน  
 2. คณะกรรมการผู้ชำนาญการด้านโครงการที่พักอาศัยบริการชุมชนและที่พักตากอากาศ  
 คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการที่พักอาศัย บริการชุมชน และสถานที่พักตากอากาศ ดังนี้

1.	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประธานกรรมการ
2.	อธิบดีกรมโยธาธิการหรือผู้แทน	กรรมการ
3.	อธิบดีกรมที่ดินหรือผู้แทน	กรรมการ
4.	ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
5.	ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
6.	ผู้แทนกรมการผังเมือง	กรรมการ
7.	ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	กรรมการ
8-12	ผู้ชำนาญการ(5 คน)	กรรมการ
13-15	เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(3 คน)	เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีองค์ประกอบเป็น 3 ส่วน คือ เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการผู้ชำนาญการผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้าน และคณะกรรมการตัวแทนจากหน่วยงานทางราชการ โดยคณะกรรมการแต่ละส่วนมีหน้าที่ และองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. **เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** เป็นประธานและเลขานุการ การประชุมพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หัวหน้ากลุ่มโครงการบริการชุมชนและที่พักอาศัย กองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. **คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน** เป็นคณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกอบไปด้วย ผู้ชำนาญการ 5 ด้าน คือ ผู้เชี่ยวชาญในด้านสถาปัตยกรรม ด้านการจราจร ด้านการจัดการขยะและของเสีย ด้านผังเมืองและภูมิสถาปัตยกรรม และด้านสังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. **คณะกรรมการตัวแทนจากหน่วยงานราชการ** เป็นคณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกอบไปด้วยตัวแทนจากหน่วยงาน

ราชการ 7 หน่วยงาน คือ ผู้แทนกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกรมโยธาธิการ และผังเมือง ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมที่ดิน ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนราชการส่วนท้องถิ่น ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ (ซูริชัย รุ่งทิววุฒิ, 2548: 41)

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จึงมีความหลากหลาย ไม่มีผลประโยชน์หรือเกี่ยวข้องกับหน่วยงานพิจารณา คือ สำนักงานนโยบายและแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือแม้แต่องค์กรราชการ และหน่วยงานท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งกระทรวงฯ จะแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมขึ้นมาหลายคณะ เพื่อพิจารณาโครงการประเภทต่างๆ แต่ละคณะจะมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกันไป ตามสาระในรายงานฯ ของประเภทโครงการนั้น คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะมีวาระดำรงตำแหน่งที่ชัดเจน คือ วาระละ 4 ปีและไม่เกิน 2 วาระ

คณะกรรมการผู้ชำนาญการด้านโครงการที่พักอาศัยบริการชุมชนและที่พักตากอากาศ ชุดปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งจากประธานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีคำสั่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ 8/2549 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2549 และมีการแบ่งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการที่พักอาศัยบริการชุมชนและที่พักตากอากาศ ออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการที่พักอาศัย ซึ่งพิจารณาประเภทโครงการจัดสรรที่ดินฯ และประเภทโครงการอาคารอยู่อาศัยรวมฯ และคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านบริการชุมชนและสถานที่พักตากอากาศ (สผ., 2549)

#### หน้าที่ของคณะกรรมการ

1. พิจารณาให้ความเห็นชอบในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการตามกฎหมาย ก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการตามที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอมา รวมทั้งพิจารณารายงานที่ได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมหรือได้จัดทำใหม่ทั้งฉบับแล้ว
2. พิจารณาให้ความเห็นเบื้องต้นต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ
3. เชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร รวมทั้งขอความร่วมมือจากบุคคลใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใดๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการพิจารณาให้ความเห็นในรายงานตาม 1 และ 2
4. พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งคณะกรรมการผู้ชำนาญการ ด้านโครงการโครงสร้างพื้นฐานและบริการ ซึ่งแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่ 3/2535 ลงวันที่ 18 สิงหาคมพ.ศ.2535 พิจารณายังไม่แล้วเสร็จ

5. ในการประชุม ให้กรรมการที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งกำลังพิจารณาอยู่เท่านั้น ที่เป็นผู้พิจารณาและมีสิทธิในการลงคะแนน

6. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

**คุณสมบัติของผู้ทรงวุฒิ หรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน**

1. สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำระดับอุดมศึกษาในสาขาต่อไปนี้

- วิชาวิทยาศาสตร์ สาขาสิ่งแวดล้อม นิเวศวิทยา หรือสุขภาพ
- สาขาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาสิ่งแวดล้อม หรือสุขภาพ
- สาขาเศรษฐศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม

2. มีประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

- เคยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานของรัฐของต่างประเทศ หรือบริษัทที่ปรึกษาที่มีธุรกิจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการวางแผน การจัดการ หรือการศึกษา และวิจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น ด้านภาวะมลพิษ นิเวศวิทยา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปกรรม และวัฒนธรรม
- มีประสบการณ์ตามระยะเวลา ดังนี้
  - ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ต้องมีประสบการณ์มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี
  - ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี
  - ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี

**แนวทางพิจารณายกเว้นคุณสมบัติของผู้ชำนาญการที่มีคุณวุฒิไม่ตรงตามกฎกระทรวง**

สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม หรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า 10 ปี ในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานของรัฐของต่างประเทศ หรือบริษัทที่ปรึกษาที่มีธุรกิจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วนในการทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้

- การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- การวางแผน การจัดการ หรือการศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น ด้านภาวะมลพิษ นิเวศวิทยา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปกรรมและวัฒนธรรม

ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ชำนาญการซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งเป็น  
คณะกรรมการ จะต้อง

1. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
2. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
3. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ  
ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษแล้ว
4. ไม่เคยทำหรือมีส่วนร่วมในการทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม  
ซึ่งเป็นเท็จ นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 2 แล้ว  
ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้ง จะต้องสำเร็จการศึกษาอย่าง  
ต่ำในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการ  
ปฏิบัติงานด้านส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย 7 ปี

#### คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ประจำ

สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำในระดับอุดมศึกษา หรือเทียบเท่าในวิชาวิทยาศาสตร์  
วิศวกรรมศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์ และไม่เคยมีส่วนร่วมในการทำรายงานฯ ในส่วนที่เป็นเท็จ  
เว้นแต่ระยะเวลาได้ล่วงพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตซึ่งตนเคยมี  
ส่วนร่วมในการทำรายงานฯ ในส่วนที่เป็นเท็จถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

#### 2.2.8 ขั้นตอนการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

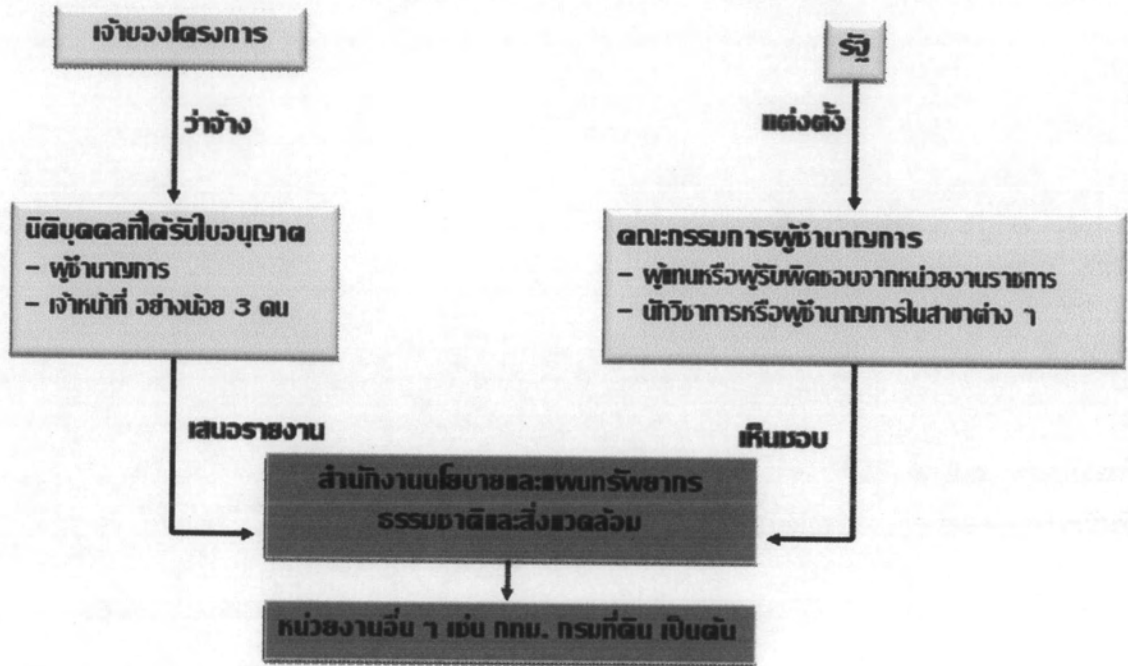
ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับ  
โครงการ 2 ประเภทจะแตกต่างกัน ดังนี้

**ประเภทที่ 1** โครงการของเอกชนและโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจาก  
คณะรัฐมนตรี สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะต้องตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์  
ภายใน 15 วัน ถ้ารายงานไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์จะถูกส่งกลับไปให้เจ้าของโครงการแก้ไข แต่ถ้าถูกต้อง  
สมบูรณ์แล้ว สผ. จะพิจารณาเสนอความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมภายใน  
15 วัน เพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ให้ความเห็นชอบกับรายงานฯ หน่วยงานผู้อนุญาตจะออก  
ใบอนุญาตให้เจ้าของโครงการดำเนินการต่อไป แต่หากยังไม่เห็นชอบรายงานฯ ให้เจ้าของโครงการดำเนินการ  
แก้ไขรายงานฯ แล้วยื่นรายงานฯ ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมหรือได้จัดทำใหม่ทั้งฉบับ แล้วให้ สผ. สรุปผลการพิจารณา  
แล้วเสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน ทั้งนี้ถ้าคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ไม่ได้  
พิจารณารายงานฯ ให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ เห็นชอบกับรายงานฯ  
ฉบับแก้ไขนั้น หน่วยงานผู้ออกใบอนุญาตออกใบอนุญาตให้เจ้าของโครงการดำเนินการต่อไปได้

**ประเภทที่ 2** สำหรับโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชน ซึ่งต้องเสนอ  
รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี จะต้องทำรายงานฯ ตั้งแต่ขั้นศึกษาความเหมาะสมของโครงการ เสร็จแล้ว  
นำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็น  
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

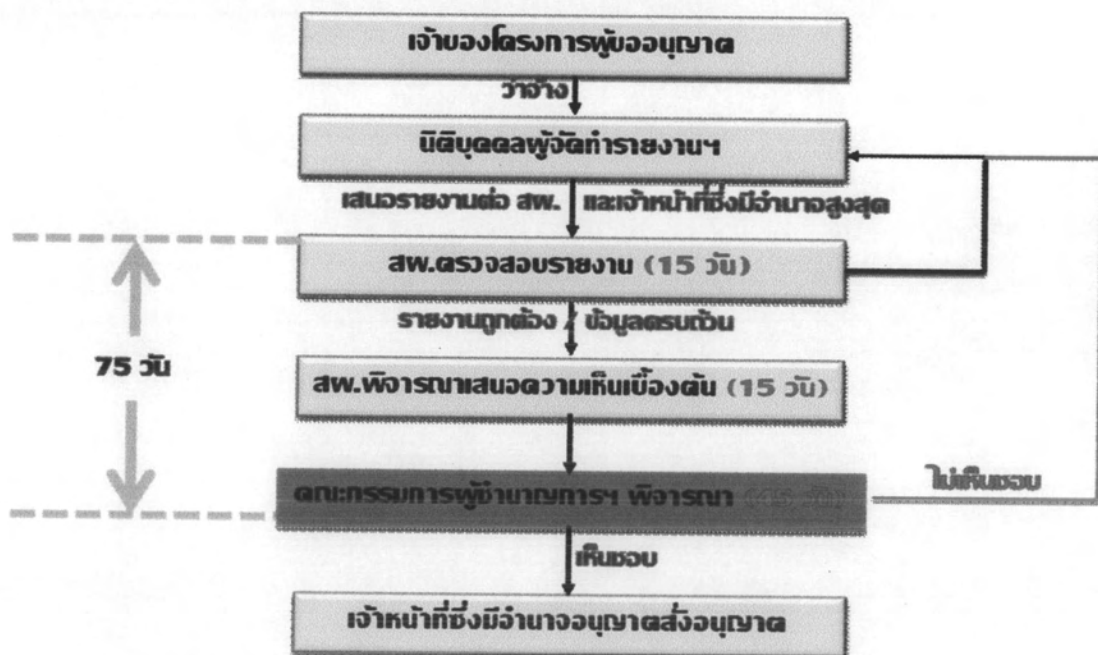
ต่อไป ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีอาจขอความเห็นจากบุคคลหรือสถาบัน เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นต่อโครงการได้ ในการพิจารณารายงานฯ โครงการประเภทนี้ไม่ได้กำหนดเวลาไว้ในกฎหมาย

แผนภูมิที่ 2-2 แสดงกลไกการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม



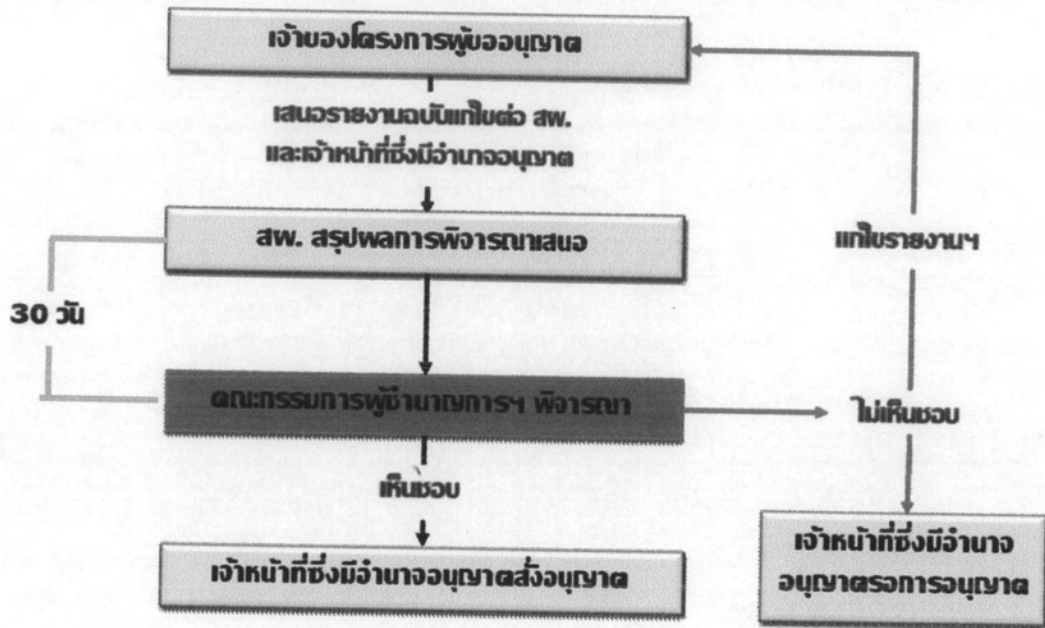
ที่มา : (บัณฑิต จุลาสัย, 2546: 108)

แผนภูมิที่ 2-3 แสดงขั้นตอนและระยะเวลาการพิจารณา EIA สำหรับโครงการที่ต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการ และโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี



ที่มา : (บัณฑิต จุลาสัย, 2546: 110)

แผนภูมิที่ 2-4 แสดงขั้นตอนและระยะเวลาการพิจารณา EIA สำหรับโครงการที่ต้องได้รับอนุญาตจากราชการ และโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ (ฉบับแก้ไข/จัดทำใหม่ทั้งฉบับ)



ที่มา : (สผ., 2550: 55)

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า ขั้นตอนการพิจารณาและระยะเวลาการพิจารณาได้กำหนดกรอบไว้อย่างชัดเจน สำหรับการทำงานของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งเจ้าหน้าที่และผู้ชำนาญการปฏิบัติ ซึ่งแตกต่างไปจากขั้นตอนและระยะเวลาพิจารณาการขออนุญาตหรือติดต่อหน่วยงานราชการอื่น เจ้าหน้าที่และคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จึงไม่มีสิทธิดำเนินการใดๆ ตามความพอใจของตน

อย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ระยะเวลาการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมา จะไม่สิ้นสุดภายในระยะเวลา 75 วัน หลังจากการยื่นรายงานฯ ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะผู้จัดทำรายงานฯ ให้ข้อมูลไม่ถูกต้องครบถ้วน เมื่อมีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมต้องใช้เวลาซึ่งไม่มีข้อกำหนดระยะเวลาชัดเจนเหมือนการพิจารณาของคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ มีผลให้ใช้เวลานานก่อนจะกลับเข้าสู่ขั้นตอนการพิจารณาที่กระทรวงฯ อีกครั้ง

## 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 **วิทยานิพนธ์ของอลงกรณ์ จารุสมบัติ(2543) เรื่อง : ปัญหาและผลกระทบจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ต่อการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม กรณีศึกษาประเภทอาคารตากอากาศสาธารณะในจังหวัดภูเก็ต**

**ผลการศึกษา** กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา ได้แก่

1. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ในเรื่องกำหนดพื้นที่ควบคุมในการก่อสร้างและลักษณะอาคาร
2. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 ในเรื่องกำหนดบริเวณควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน
3. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพ.ศ.2535 ในเรื่องการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนการจัดทำรายงานฯ และการกำหนดพื้นที่ควบคุมในการก่อสร้างอาคาร

จากการสำรวจและสัมภาษณ์ พบว่า กฎหมายดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหา 2 ประการ คือ

1. ความไม่ชัดเจนในเนื้อหาของกฎหมาย ได้แก่ ความไม่ชัดเจนในการทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) ความหมายของ “แนวชายฝั่งทะเล” การวัดความสูงอาคาร การอ้างอิงระดับความสูงและความลาดชัน และความหมายของ “อาคารอยู่อาศัยรวม”
2. ความซ้ำซ้อนในเนื้อหาของกฎหมาย ได้แก่ การกำหนดพื้นที่ควบคุม และมาตรฐานอ้างอิงในการออกแบบ ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมในชั้นการวางแผนโครงการออกแบบ การออกแบบร่างขั้นต้น การออกแบบร่างขั้นสุดท้าย การทำรายละเอียดการก่อสร้าง ไปจนถึงขั้นตอนการก่อสร้างอาคาร ทำให้ต้องมีการปรับแก้ไขแบบ หรือออกแบบใหม่ ทำให้สูญเสียเวลาและกำลังคน รวมทั้งทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้น และในการออกแบบสถาปนิกมีแนวโน้มที่จะออกแบบตามที่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเข้าใจหรือตีความ ซึ่งอาจเป็นการจำกัดทางเลือกของการออกแบบสถาปัตยกรรม อย่างไรก็ตามจากการศึกษาฯ พบว่า มีบางโครงการเลือกใช้วิธีการที่จะเลี่ยงกฎหมาย หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

2.3.2 **วิทยานิพนธ์ของจารุณีย์ นิमितศิริวัฒน์(2544)เรื่อง : ความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม กับการออกแบบสถาปัตยกรรม กรณีศึกษาโรงแรมตากอากาศชายทะเล จังหวัดภูเก็ต**

**ผลการศึกษา** วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมกับการออกแบบสถาปัตยกรรม รวมทั้งการดำเนินการและปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสม โดยการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การจัดทำและพิจารณาเห็นชอบรายงานฯ การสัมภาษณ์ สถาปนิก ผู้จัดทำรายงานฯ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง โดยเลือกโครงการโรงแรมตากอากาศชายทะเล จังหวัดภูเก็ต เป็นกรณีศึกษา

จากการศึกษาพบว่า กระบวนการจัดทำและพิจารณาเห็นชอบรายงานฯ มีผลให้การอนุญาตก่อสร้างอาคารโรงแรมตากอากาศชายทะเลเกิดความล่าช้า เพราะเป็นขั้นตอนที่เพิ่มขึ้นจากการขออนุญาตก่อสร้างอาคารทั่วไป นอกจากนั้นยังพบว่าขั้นตอนการจัดทำและพิจารณาเห็นชอบรายงานฯ มักจะล่าช้ากว่า



ข้อกำหนดในกฎหมายมาก จึงส่งผลให้การขออนุญาตก่อสร้างล่าช้ายิ่งขึ้น ปัญหาดังกล่าวพบว่าเป็นผลจากการ เสนอรายงานฯ ผิดขั้นตอน การจัดทำรายงานฯ ผิดพลาดหรือไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงาน สถาปัตยกรรม และการออกแบบสถาปัตยกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จึงกล่าวได้ว่าสาเหตุของปัญหาการ ดำเนินการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กับการออกแบบสถาปัตยกรรมเกิดจาก ความไม่ชัดเจนของกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการออกแบบ และการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สถาปนิกขาดความรู้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการ ดำเนินการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติวิชาชีพและการออกแบบสถาปัตยกรรมที่บกพร่อง

### 2.3.3 วิทยานิพนธ์ของสุรชัย รุ่งทวีวุฒิ(2547) เรื่อง : กระบวนการพิจารณาเห็นชอบรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โครงการประเภทจัดสรรที่ดิน

**ผลการศึกษา** วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทำการศึกษาสภาพและปัญหาของกระบวนการพิจารณา เห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม โดยศึกษาจากรายงานฯ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ของโครงการจัดสรรที่ดิน ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ระหว่างปี พ.ศ.2543-2547

จากการศึกษา ในช่วงระยะเวลาของการศึกษา พบว่า มีโครงการจัดสรรที่ดินขนาดใหญ่ผ่าน การพิจารณาเห็นชอบรายงานฯ รวม 26 โครงการ ระยะเวลาในการพิจารณามีตั้งแต่ 83 วัน จนถึง 573 วัน ซึ่ง นานกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่กำหนดไว้ว่าควรแล้ว เสร็จภายในเวลาเพียง 75 วันเท่านั้น ความล่าช้าดังกล่าวจึงส่งผลให้การดำเนินโครงการโดยตรง ทั้งนี้มีสาเหตุ มาจากการแก้ไขเพิ่มเติมรายงานฯ เนื่องจากเนื้อหาในรายงานฯ ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง หรือกำหนดมาตรการ ป้องกันหรือลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสม ในหัวข้อ การระบายน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบน้ำใช้ ระบบ กำจัดขยะมูลฝอย การจราจร การใช้ประโยชน์ที่ดิน สุนทรียภาพ เศรษฐกิจและสังคม รายละเอียดโครงการ และ การดำเนินการก่อสร้าง ทั้งนี้พบว่าปัญหาส่วนหนึ่งมาจากผู้ประกอบการขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่ใส่ใจ จึง ไม่ได้จัดเตรียมข้อมูลที่จำเป็นให้แก่บริษัทจัดทำรายงานฯ ประกอบกับบริษัทจัดทำรายงานฯ ส่วนหนึ่งไม่ได้ ตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้อง ด้วยขาดเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำให้ต้องมีการแก้ไขรายงานฯ 2 ถึง 5 ครั้ง ขึ้นอยู่กับโครงการ